

jutarnji.hr

JEDAN OD NAJBOLJIH MLADIH HRVATSKIH PODUZETNIKA 'Evo kako Slavonija može ponovno postati najbogatija i najrazvijenija hrvatska regija'

Boris Kovačev / CROPIX

9-11 minutes

Godina je 2037. Iz Osijeka krećemo na put Slavonijom u malom, autonomnom, električnom traktoru domaće proizvodnje, sastavljenom u osječkoj zelenoj industrijskoj zoni Nemetin. Svih 12.556 slavonsko-baranjskih četvornih kilometara premreženo je

gustom mrežom kanala i spremnika za navodnjavanje, po uzoru na kalifornijsku Središnju dolinu (koja je svoj sustav za navodnjavanje izgradila stotinjak godina ranije.)

Mreža je u potpunosti digitalizirana: slavonski inženjeri su osmislili dinamičnu nanorobotsku tehnologiju za upravljanje kvalitetom i kontrolu protoka vode u velikim sustavima za poljoprivredno navodnjavanje. Budući da je prva takva u svijetu, upravo su uspješno završeni projekti izvoza ove tehnologije u Kinu i Ameriku. Uspješne implementacije toga proizvoda domaće pameti otvorile su vrata brojnim drugim komercijalnim primjenama nanotehnologije u poljoprivredi. Iz Slavonije su potekle svjetske nanotehnološke inovacije u područjima detekcije zagađenja i biokemijskih poremećaja u poljoprivrednoj proizvodnji, kontroli temperature vode i tla, kontroli

mikroorganizama u tlu itd. Na temelju slavonskih iskustava također su izgrađeni prvi prototipi nanotehnoloških sustava za nadziranje bioloških procesa u morima, koji se upravo uspješno testiraju na Jadranu.

Iznad nas je upravo preletio roj dronova sa specijalnom zadaćom nadgledanja ove ključne slavonske, vodene infrastrukture. Dronovi pažljivo nadgledaju mrežu te popravljaju kvarove kada ih uoče. Ovaj roj nadgleda te održava i ostale, starije infrastrukturne okosnice, kao što je plinski i elektroenergetski transportni sustav. Domaći stručnjaci za umjetnu inteligenciju autori su ove tehnologije.

Na slavonskim poljima odavno se više ne uzgajaju isključivo pšenica i kukuruz: mahunarke, odličan izvor proteina za ljudsku konzumaciju, postale su jednom od okosnica razvoja nove slavonske poljoprivredne

paradigme. Sustav za navodnjavanje bio je ključan pozitivni okidač za usmjeravanje na ovakvu vrstu proizvodnje. Valpovačko-donjomiholjački kraj, kroz kojega upravo prolazimo, prednjači u investicijama jer su lokalne vlasti, u sinergiji s poljoprivrednim proizvođačima, prije dvadeset godina odlučile značajno ulagati u proizvodnju i preradu mahunarki. Na poljima graška i graha gotovo da i nema fizičkih radnika: pripremu zemljišta obavljaju autonomni traktori. Sjetva se odvija uz pomoć robotiziranih sijačica kojima se upravlja iz daljine. Posao uklanjanja korova obavljaju specijalizirani dronovi i roboti koji korov uklanjaju apsolutno precizno, mehanički, čime je u potpunosti napuštena štetna i skupa upotreba herbicida. Sve ove moderne tehnologije za proizvodnju mahunarki napravili su slavonski inženjeri, a takav tehnološki temelj omogućio je ogroman

proizvodni iskorak pa se danas u Hrvatskoj proizvodi 50 posto europskih potreba za mahunarkama. Hrvatski model je odavno prerastao naše granice, i danas je svjetski uzor. Većina proizvođača u Slavoniji organizirana je u moderne proizvodne zadruge, a sirovi poljoprivredni proizvod prerađuje se u prehrambeni proizvod visoke vrijednosti u krugu od 100 km od njive. Zadruga su nositelji konkurentnosti, tehnološkog razvoja te novih investicijskih ciklusa u slavonskoj poljoprivredi. Svaka zadruga izdvaja značajna sredstva za istraživanje i razvoj te usko surađuje s potpuno reformiranim osječkim sveučilištem, a pogotovo s europskim Centrom za istraživanje novih proteinskih izvora i sigurnost hrane, smještenim također u Osijeku. Slavonija, na temelju dobro organizirane, izvrsne, konkurentne poljoprivrede, postala je rasadnikom

inovativnih prehrambenih startupa koji su u nekoliko kratkih godina pokorili svjetska tržišta - primarno putem digitalnih poslovnih kanala, uklanjanjem posrednika u lancu stvaranja vrijednosti. U Slavoniji se brzo rađaju globalni prehrambeni lideri koji stvaraju uvjete za demografsku revitalizaciju Slavonije. Jedna od ovih mladih globalnih prehrambenih kompanija, stara tek desetak godina, nedavno je akvizirala povijesnu perjanicu hrvatske prehrambene industrije, koprivničku Podravku.

Iz Donjeg Miholjca spuštamo se južno, prema našičko-orahovačkom kraju, koji je postao najvećom hrvatskom ruralnom turističkom destinacijom. Na obroncima Krndije i Papuka, niknuli su lanci autohtonih, luksuznih, pametnih slavonskih vila, koji nude bogate turističke sadržaje temeljene na lokalnim planinskim prirodnim ljepotama te vinsko-

gastronomskoj izvrsnosti. Međunarodni partneri novih slavonskih gospodarskih tigrova obično borave u ovim vilama prilikom svojih posjeta Slavoniji. Kod Našica prolazimo kroz gustu slavonsku šumu, u kojoj susrećemo nekoliko robota koji sade novo drveće te čiste šumu od smeća. Održivi razvoj šumskog fonda danas je pod kontrolom moćnog sustava umjetne inteligencije. Iz robotiziranih tvornica slavonskog namještaja izlaze unikatno dizajnirani drveni predmeti visoke kvalitete koje preko interneta naručuju klijenti iz svih dijelova svijeta. U šumama i oko šuma susrećemo velika krda crnih slavonskih svinja, koje su postale međunarodno priznat hrvatski brend. Mesne prerađevine od crne slavonske svinje danas su među glavnim izvoznim proizvodima Hrvatske.

Putujući kutjevačkim, požeškim, slavonskobrodskim te đakovačkim krajem,

svjedočimo usponu drugih zanimljivih poljoprivrednih kultura: ubrzano se ulaže u nove nasade vinove loze, češnjaka te drugih vrsta voća i povrća. Ove nekada radno intenzivne poljoprivredne kulture danas su pod kontrolom gotovo potpuno automatiziranih proizvodnih procesa. Izbijamo na Dunav kod Vukovara, koji je postao najveće europsko logističko središte. Naime, u Vukovaru je rođena kompanija koja je izumila digitalni sustav za upravljanje logističkim lancima temeljen na umjetnoj inteligenciji i autonomnim (samovozećim) kamionima i riječnim brodovima za prijevoz dobara.

Natrag u Osijeku, Fakultet računalskih znanosti (izrastao iz nekadašnjeg studija matematike i računarstva) postao je međunarodno poznat. Tisuće studenata iz svih dijelova Europe svake godine dolazi na osječke fakultete studirati napredne teme kao što su

robotika i umjetna inteligencija u poljoprivredi, nanotehnologija, i digitalni logistički sustavi. Osijek je grad s najvećim populacijskim prirastom u Republici Hrvatskoj - većinu toga rasta čine novi inženjeri koji se doseljavaju u grad iz cijele Europe. Tvrtke udružene u industrijsku asocijaciju Osijek Robotics City broje više od 15.000 zaposlenika, te su odavno napustile razvoj jednostavnih softverskih proizvoda. Danas je Osijek prepoznat kao europsko središte naprednih tehnologija u području robotike i umjetne inteligencije. U Osijeku je izrasla i prva svjetska digitalna poljoprivredna banka, koja je unutar nekoliko godina postala najvećom hrvatskom bankom. Osječka regija razvija se dvostruko brže od hrvatskog prosjeka, zahvaljujući i privremenoj stimulatívnoj poreznoj politici koja je godinama poticala lokalno gospodarstvo.

Izvrsnost je postala slavonski brend - izvrsnost u gospodarstvu, sportu, kulturi, kreativnosti. Slavonske lokalne samouprave, napokon slobodne od svakog oblika korupcije, u suradnji s ključnim industrijskim liderima ulažu značajna sredstva u prepoznavanje, školovanje, zadržavanje i motiviranje svojih najboljih ljudi. Izvrsnost je postala ključ društvenog razvoja na svim razinama, za ljude od 8 do 88 godina. Svi pričaju o izvrsnosti. U Slavoniji nema nezaposlenosti. Svi nekadašnji slavonski iseljenici (i njihova djeca) odavno su se vratili svojim domovima. Sa sobom su povel i svoje irske i njemačke gazde, koji su došli sudjelovati u slavonskom gospodarskom čudu.

Danas, 2017., Slavonija je na samom početku. Devastirana je dugogodišnjim lošim politikama, negativnom selekcijom u svim

sferama društva te gospodarskim urušavanjem, a posljedično tome i posvemašnjim nerazumijevanjem vlastitih potencijala te nesnalaženjem u globalnim gospodarskim, tehnološkim i demografskim trendovima. Ali Slavonija je spremna gledati naprijed, jer nada postoji: vjerujem da u kratkih 20 godina možemo nadoknaditi sve zaostatke, a prethodno navedene ideje tek su frakcija onoga što zaista možemo i ostvariti. Ljudi koji danas stvaraju, usprkos lošim izgledima i depresivnoj atmosferi, zalog su naše budućnosti. To su ljudi kojima ništa nije nemoguće. Slavonija ponovno može biti najbogatija i najrazvijenija hrvatska regija. Uz Božju pomoć, Slavonci sa srcem to će i ostvariti.

Autor Matija Kopic osnivač je Farmerona, jednog od najpoznatijih hrvatskih startupa.

Vlasnik je i novog startupa Gideon Brothers, gdje razvija umjetnu inteligenciju, robote i Data science. Živi u Osijeku i tu planira i ostati.

Žito grupa, vodeća poljoprivredna i prehrambena industrija u Slavoniji, lansirala je novi brend trajnih mesnih proizvoda DOBRO. Žele potaknuti novi početak u Slavoniji, nova radna mjesta i poslovne prilike, vjerujući u viziju dobre Hrvatske. “Na vlastitim poljima sami uzgajamo zrno kojim hranimo generacije domaće slavonske svinje. Prema svjetskoj recepturi, najsuvremenijom tehnologijom stvaramo DOBRO. Želimo svojim primjerom potaknuti ljude da čak i kad je to teži put, uvijek biraju dobro. Vjerujemo u Slavoniju i Hrvatsku sastavljenu od dobrog.”

*Prilog je napravljen u produkciji Native Ad
Studija Hanza Medije i Žito grupe Osijek, u
skladu s najvišim profesionalnim
standardima Globusa.*

[NATIVE AD STUDIO]

jedini hrvatski studio za native advertising
sa svjetskim nagradama